

Landschapsbeheer Flevoland
Zorg voor ons landschap

Landschapsbeheer Flevoland
Botter 14-03
8232 JP Lelystad

t: 0320-294939
e: flevoland@landschapsbeheer.net
www.landschapsbeheerflevoland.nl

Activiteitenplan

Aanvulling
Natuurbelevingcentrum
De Oostvaarders

Foto door Roos Aldershoff

April, 2024

Burgerparticipatie

Landschapsbeheer stimuleert betrokkenheid van bewoners bij de natuur en het landschap in de eigen leefomgeving. Samen verantwoordelijk voor de inrichting en het beheer van de eigen 'achtertuin'.

Landschap

Singels, laanbomen, bermen, dijken, dorpsbossen, weilanden, akkers, stedelijk groen en groot open water zijn dragers van het landschap. Beheer, behoud en ontwikkeling van deze landschapselementen dragen bij aan de beleving van ons landschap.

Cultuurhistorie en Aardkunde

De geschiedenis van Flevoland heeft mens en landschap bepaald. Om de eigen leefomgeving goed te begrijpen speelt kennis van het ontstaan van het gebied een belangrijke rol.

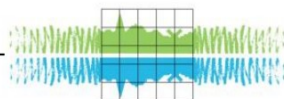

Soortenbeheer

In het Flevolandse landschap horen tal van plant- en diersoorten. De (tijdelijke) aanvullende maatregelen die Landschapsbeheer uitvoert, dragen bij aan het realiseren van een zelf functionerend ecosysteem.

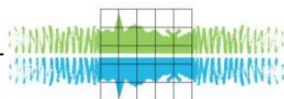
Titel : Aanvulling Natuurbelevingcentrum De Oostvaarders
Auteur :
Datum : April, 2024
Rapportnr : LBF-2024-022

Landschapsbeheer Flevoland
Botter 14-03, 8232 JP Lelystad
e: flevoland@landschapsbeheer.net
www.landschapbeheerflevoland.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Projectgegevens	5
2.1. Naam project.....	5
2.2. Doel project	5
2.3. Startdatum project.....	5
2.4. Einddatum project	5
2.5. Locatie project	5
3. Omgevingswet	6
3.1 Vergunning plichtige soorten	6
3.2 Belang.....	6
3.3 Verbodsbepaling	6
3.4 Effecten	6
3.5 Alternatieve afweging	7
4. Staat van instandhouding	8
4.1 Gewone dwergvleermuis	8
4.2 Ruige dwergvleermuis	8
5. Mitigerende maatregelen	9
5.1 Werkbare periode	9
5.2 Algemene maatregelen	10
5.3 Alternatieve verblijfplaatsen aanbrengen	10
5.4 Ecologische begeleiding.....	12
5.5. Conclusie	12
Bronnenlijst.....	13
Bijlage.....	14
Bijlage 1. Overzichtskaart	14
Bijlage 2. Mitigerende maatregelen per gevel.....	15
2.1 Zuidoostgevel	15
2.2 Noordoostgevel.....	15
2.3 Zuidwestgevel	16
2.4 Noordwestgevel	16

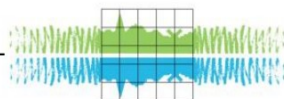
1. Inleiding

Gemeente Almere, Staatsbosbeheer en Stad en Natuur Almere zijn samen bezig met de uitbreiding van Natuurbelevingcentrum de Oostvaarders (inclusief voertuigenberging). Bij de aansluiting van de nieuwbouw op de oudbouw is geconstateerd dat de huidige gevelbeplating van de oudbouw niet meer aan de hedendaagse brandveiligheidseisen voldoet.

Altenburg & Wymenga (2021) en Reinhold (2021) hebben gevonden dat gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) gebruik maken van het gebouw. Geconstateerd is dat er 1 kraamkolonie, 1 winterverblijf, 2 zomerverblijven en 5 paarverblijven van de gewone dwergvleermuis en 1 paarverblijf van de ruige dwergvleermuis actief zijn in het gebouw. Het merendeel van de dieren gebruikte de noordwestelijke gevel om het gebouw in te komen, tevens was een belangrijke ingang op het hoekpunt van de twee aan het water gelegen zijden van het gebouw (zie Bijlage 1).

Tijdens de uitvoering van de uitbreiding is tevens gebleken dat ook de houten bekleding aan de vier gevels van het pand aan vervanging toe zijn. Daartoe moeten deze worden verwijderd en nieuwe beplating worden geplaatst. Ook wordt nieuwe isolatie aangebracht. Met deze werkzaamheden worden de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis geraakt. Daarom zijn passende mitigerende maatregelen benodigd, om de effecten van de werkzaamheden tot een minimum te beperken en de staat van instandhouding van de dwergvleermuizen niet te verslechteren. Na de werkzaamheden zal de situatie van de gevel niet dusdanig veranderd zijn dat de gevels niet meer bruikbaar zijn voor de vleermuizen.

Dit activiteitenplan is bedoeld om de effecten van de werkzaamheden dusdanig te mitigeren dat de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis geen schade ondervinden aan de werkzaamheden. Ook is dit activiteitenplan bedoeld als handreiking voor het aanvragen van een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten.

2. Projectgegevens

Dit project wordt uitgevoerd door Gemeente Almere en Staatsbosbeheer.

2.1. Naam project

Aanpassing gevel Natuurbelevingcentrum De Oostvaarders Almere

2.2. Doel project

Huidige gevelconstructie vervangen om te voldoen aan de brandveiligheidseisen.

2.3. Startdatum project

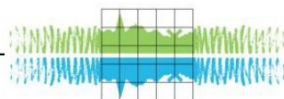
Zo snel als mogelijk.

2.4. Einddatum project

15 oktober 2024.

2.5. Locatie project

Natuurbelevingcentrum De Oostvaarders, aan de rand van de Oostvaardersplassen in Almere.
Oostvaardersbosplaats 1, 1336 RZ Almere, Nederland

3. Omgevingswet

Met dit project worden de beschermde verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis binnen het plangebied verstoord en vernield. Om die reden dient een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten te worden aangevraagd. Door de voorgaande werkzaamheden is al een ontheffing (nr. 2876399) voor een deel van het project actief, en dient er een wijziging op de huidige geldende ontheffing te worden aangevraagd.

Zie ook: [Flora- en fauna-activiteit - Provincie Flevoland](#)

3.1 Vergunning plichtige soorten

De aanvraag Omgevingsvergunning heeft betrekking op de volgende dieren van de Habitatrichtlijn en internationale verdragen:

- Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)
- Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*)

3.2 Belang

Op grond van onderstaande belangen wordt een omgevingsvergunning aangevraagd:

- Volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Bij de aansluiting van de nieuwbouw op de oudbouw is geconstateerd dat de huidige gevelbeplating van de oudbouw niet meer aan de hedendaagse brandveiligheidseisen voldoet. Met het intact laten van deze constructie zouden zowel het oude en het nieuwe deel geen brandveiligheidsverklaring kunnen krijgen en zou een gevaar opleveren voor de gebruikers van het gebouw. Daarmee kan het gehele pand niet in gebruik genomen worden en zou het een gevaar voor de openbare veiligheid gaan opleveren. Het niet in gebruik nemen van het gebouw zou tevens tot gevolg hebben dat de vleermuizen het gebouw niet gaan gebruiken. Verloedering van het gebouw ligt op de loer wat vanuit sociaal oogpunt ongewenst is, maar ook zullen de vleermuizen het gebouw gaan verlaten omdat het microklimaat in de spouwmuur veranderd. Een andere bevredigende oplossing dan het aanbrengen van nieuwe gevelbekleding is voor deze constatering niet mogelijk.

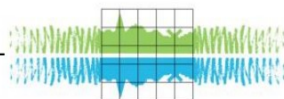
3.3 Verbodsbepaling

De vergunning wordt aangevraagd om de verblijfplaatsen van de vleermuizen **opzettelijk te kunnen te verstoren en te vernielen**. Het betreft een tijdelijke verstoring en vernieling omdat de situatie weer wordt hersteld en nieuwe huisvesting aangeboden wordt.

3.4 Effecten

Met dit project worden de beschermde verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis verstoord en vernield. Op de korte termijn verdwijnen verblijfplaatsen van beschermde soorten gedurende een korte periode, maar door te mitigeren worden de verblijfplaatsen hersteld en worden negatieve effecten op de staat van instandhouding van de beschermde soorten voorkomen.

Na de werkzaamheden zal de situatie van de gevel hersteld worden zodat dat de gevels weer bruikbaar zijn voor de vleermuizen. Desalniettemin wordt ingestoken op over-mitigatie en wordt het project natuur inclusief ontwikkeld, door extra vleermuiskasten te plaatsen en ook de uitbreiding voor vleermuizen geschikt te maken. Vanwege de over-mitigatie krijgen beschermde soorten in de toekomst meer kansen in het gebouw. Daarmee zijn er geen negatieve effecten op de staat van instandhouding van de beschermde soorten die voorkomen.

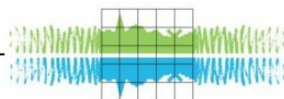

3.5 Alternatieve afweging

Bij de aansluiting van de nieuwbouw op de oudbouw is geconstateerd dat de huidige gevelbeplating van de oudbouw niet meer aan de hedendaagse brandveiligheidseisen voldoet. Met het intact laten van deze constructie zouden zowel het oude en het nieuwe deel geen brandveiligheidsverklaring kunnen krijgen. Daarmee kan het gehele pand niet in gebruik genomen worden en zal het gebouw ook ongeschikt raken voor de vleermuizen, doordat het niet meer wordt verwarmt.

Er zijn meerdere varianten voor de inrichting van de spouwmuur de revue gepasseerd. Eerst alleen inbouwkasten, vervolgens alleen de spouw beschikbaar stellen. Maar uiteindelijk is besloten om de combinatie te realiseren. De keus hiervoor is uitsluitend een ecologische. Door het aanbrengen van Grote Tichelaar vleermuiskasten en het beschikbaar stellen van de spouwmuur wordt meer variatie aan microklimaat aangeboden (zie 5.3). Zeker voor de overwinterende dieren is het aanbod van een beter beschermde plek gewenst. Daarom wordt in de meerdere gevels van het gebouw kasten aangeboden, wat meer kansen voor de vleermuizen oplevert.

Van alle keuzes die er waren is dit de meest bevredigende oplossing voor de vleermuizen.

4. Staat van instandhouding

Binnen het plangebied zijn beschermde verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis aanwezig die met de uitvoering van dit project geraakt worden. Mitigerende maatregelen voorkomen een verslechtering van de staat van instandhouding.

4.1 Gewone dwergvleermuis

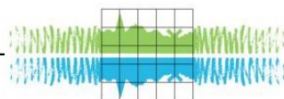
Er zijn verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis bij Natuurbelevingcentrum De Oostvaarders aangetroffen. De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuissoort in Nederland (Bij12, 2024). De populatie van de gewone dwergvleermuis wordt in Nederland beschouwd als 'thans niet bedreigd' (Zoogdiervereniging, 2020). Maar de landelijke staat van instandhouding wordt beschouwd als **onbekend** (Zoogdiervereniging, 2018-a).

De gewone dwergvleermuis is één van de meest algemene vleermuissoorten van Almere. In elke woonwijk is de soort te vinden, al verschilt het aantal waarnemingen per wijk (NDFF, 2020). Het aantal waarnemingen per wijk wordt o.a. bepaald door de onderzoeksinspanning. De aanwezigheid in een woonwijk wordt bepaald door de aantrekkelijkheid van de woningen voor vleermuizen en de aanwezigheid van geschikte jachtgebieden in de directe omgeving. De lokale staat van instandhouding in Almere volgt de landelijke lijn en wordt beschouwd als 'onbekend'. Door de te nemen mitigerende maatregelen (zie hoofdstuk 5) zal de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis niet verslechteren.

4.2 Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis is een algemene verschijning in Nederland en in Flevoland, met name in de trekperiode (najaar). De mannetjes van de ruige dwergvleermuis verblijven veelal jaarrond in Nederland, de vrouwtjes vliegen vanuit Oost-Europa naar Nederland om hier te paren (Bij12, 2017). Er is slechts één keer in ons land een kraamkolonie aangetroffen.

De landelijke staat van instandhouding wordt beschouwd als **matig ongunstig** (Zoogdiervereniging, 2018-b). Er zijn geen lokale trends van deze soort beschikbaar. De lokale staat van instandhouding in Almere volgt de landelijke lijn en wordt beschouwd als 'onbekend'. Uit andere onderzoeken van Landschapsbeheer Flevoland blijkt wel dat de ruige dwergvleermuis een algemene verschijning is in Flevoland. Ook data uit de NDFF ondersteunt dit (NDFF, 2020). Door de mitigerende maatregelen (zie hoofdstuk 5) zullen de werkzaamheden niet resulteren in een verslechterde staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis.

5. Mitigerende maatregelen

Met de werkzaamheden aan het Natuurbelevingscentrum De Oostvaarders worden de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis verstoord en vernield. Daarom zijn mitigerende maatregelen benodigd. Enerzijds is dit het aanpassen van de planning en de werkzaamheden en anderzijds het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen.

5.1 Werkbare periode

Geconstateerd is dat er 1 kraamkolonie, 1 winterverblijf, 2 zomerverblijven en 5 paarverblijven van de gewone dwergvleermuis en 1 paarverblijf van de ruige dwergvleermuis actief zijn in het gebouw. Gezien de diversiteit aan verblijfplaatsen en het gebruik hiervan (zie Tabel 1) is het lastig om een periode aan te wijzen waarbij er door de vleermuizen geen gebruik gemaakt wordt van het gebouw en er vrij kan worden gewerkt. De minste kans op het raken van een actieve verblijfplaats is door de werkzaamheden gefaseerd uit te voeren (zie Tabel 2), zodat de vleermuizen de mogelijkheid hebben om te verhuizen naar de overige gevels. De aanvang van werkzaamheden aan een nieuwe gevel wordt uitgesteld zolang er nog werkzaamheden aan een voorgaande gevel plaatsvinden.

Tabel 1.

Kwetsbare periode vleermuizen per verblijfplaats

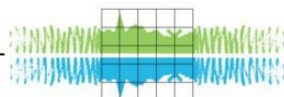
jan	feb	maa	apr	mei	jun	juli	aug	sep	okt	nov	dec	
												Vleermuispaarverblijf
												vleermuiskraamverblijfplaats
												Zomerverblijf vleermuis
												Vleermuiswinterverblijf

Tabel 2.

Gefaseerde uitvoering van de werkzaamheden

Gevel	Periode	Werkzaamheden	Opmerkingen
Zuidoostgevel	Momenteel	Op dit moment worden de laatste delen gevelbekleding verwijderd en weer opnieuw bekleedt.	Oorspronkelijke ontheffing (2876399) is voor deze zijde verleend, externe mitigatie is hiervoor geplaatst.
Noordoostgevel (Water)	Week 25 t/m week 30 2024	Houten gevelbekleding verwijderen; isolatie vervangen; nieuwe houten gevelbekleding plaatsen.	Er zijn aan deze zijde geen invliegende vleermuizen geconstateerd.
Zuidwestgevel (Entree)	Week 25 t/m week 30 2024*	Houten gevelbekleding verwijderen; isolatie vervangen; nieuwe houten gevelbekleding plaatsen.	Er is 1 paarverblijf geconstateerd. *Na verlening omgevingsvergunning.
Noordwestgevel (Oostvaardersdijk)	Week 35 t/m week 39 2024	Houten gevelbekleding verwijderen; isolatie vervangen; nieuwe houten gevelbekleding plaatsen.	Er zitten 1 kraamverblijf, 1 winterverblijf, 2 zomerverblijven en 4 paarverblijven in deze gevel.

Gezien er op de noordoostgevel geen invliegende vleermuizen zijn geconstateerd (█ 2021), mogen werkzaamheden aan deze zijde worden uitgevoerd zonder in het bezit te zijn van een omgevingsvergunning voor Flora- en Fauna activiteiten. Voor de andere gevels is wel een omgevingsvergunning benodigd.

Het verwijderen van de houten gevelbekleding van alle gevels zal gebeuren onder begeleiding van een ecooloog (zie 5.4). Daarnaast dient er ten alle tijden rekening te worden gehouden dat de aanwezige vleermuizen in en rond de overige gevelzijden geen last ondervinden van de werkzaamheden (zie 5.2).

Het is de noordwestelijke muur waar de grootste uitdaging ligt: alle type verblijven zijn vastgesteld waardoor er geen werkbare periode voor deze muur overblijft. Ecologisch gezien is de minste impact op de populatie te verwachten in de periode augustus-september. Dan is er zekerheid dat de kraamkolonie niet meer functioneert en dat het winterverblijf nog niet in gebruik is (zie Tabel 1.). Voor de paring zijn de dieren minder afhankelijk van uitsluitend dit gebouw (██████████, 2021).

5.2 Algemene maatregelen

Geconstateerd is dat er 1 kraamkolonie, 1 winterverblijf, 2 zomerverblijven en 5 paarverblijven van de gewone dwergvleermuis en 1 paarverblijf van de ruige dwergvleermuis actief zijn in het gebouw. Deze worden voornamelijk bereikt vanaf de noordwestelijke muur. Door gefaseerd te werken (zie 5.1) wordt de minste kans gecreëerd dat de populatie geraakt wordt door de werkzaamheden, doordat de vleermuizen de mogelijkheid hebben om te verhuizen naar de overige gevels.

Tijdens het verwijderen van de houten geveldelen zal een ecooloog aanwezig zijn om te controleren op aanwezigheid van vleermuizen. Om eventueel aanwezige vleermuizen in de werkbare gevel de tijd te geven om te verhuizen zal het verwijderen van de geveldelen ook per gevel gefaseerd worden uitgevoerd. Er worden eerst op een meerdere plaatsen in de gevel een aantal planken verwijderd zodat de gevel voor een klein gedeelte open ligt. Vervolgens wordt er gedurende twee nachten geen werkzaamheden uitgevoerd aan de gevel, zodat de vleermuizen de kans krijgen om te verhuizen.

De hoeken van de gevels zijn niet op elkaar aangesloten, waardoor een aangrenzende gevel niet wordt geraakt bij de werkzaamheden aan een werkbare gevel. Echter is het hierbij wel van belang dat de vleermuizen in de aangrenzende gevels geen hinder ondervinden van de werkzaamheden. Bij de gevels waar niet aan wordt gewerkt moet daarom ten alle tijden een vrije uitvliegopening beschikbaar zijn en mag tijdens schemering of nacht geen kunstlicht schijnen op de gevels.

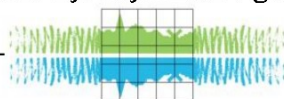
Na de werkzaamheden zal de situatie van de gevel niet dusdanig veranderd zijn dat de gevels onbruikbaar zijn voor de vleermuizen. **De spouw blijft beschikbaar voor de vleermuizen.** Net als in de huidige constructie zullen er in de nieuwe situatie vele openingen in de geveldelen zijn waardoor de vleermuizen de spouw kunnen bereiken. Daarnaast worden verspreid over alle gevels spleten van minimaal 15 tot 20 mm gerealiseerd in de nieuwe houten geveldelen, minimaal vijf en maximaal tien per gevel, waardoor de vleermuizen nog meer mogelijkheden hebben de spouw te betreden. Er worden niet te veel spleten aangebracht om tocht in de spouw te voorkomen. Daarnaast worden alternatieve verblijfplaatsen aangebracht, zoals aangegeven in 5.3.

5.3 Alternatieve verblijfplaatsen aanbrengen

Na de werkzaamheden zal de situatie van de gevel niet dusdanig veranderd zijn dat de gevels niet meer bruikbaar zijn voor de vleermuizen. De spouwmuur blijft beschikbaar en bereikbaar voor de vleermuizen door het openhouden van spleten van 1,5 tot 2,0 cm verspreid over alle gevels in de nieuwe houten geveldelen.

Door de vernieuwing van de gevel kan de kwaliteit van het winterverblijf achteruit gaan, ter compensatie worden alternatieve verblijfplaatsen aangebracht. Er worden daarom in alle gevels vleermuiskasten van het type Grote Tichelaar (zie Figuur 2) geplaatst. Dit type is geschikt voor gebruik als zomer-, paar-, kraam- en winterverblijf voor zowel gewone als ruige dwergvleermuis en andere kleine tot middelgrote vleermuissoorten. Het aantal te plaatsen alternatieve verblijfplaatsen is verschillend per gevel:

- Er worden in de Zuidoostgevel op twee locaties (zie Bijlage 2.1) twee vleermuiskasten van het type Grote Tichelaar geschakeld tegen elkaar in de gevel ingebouwd. In totaal dus vier kasten in de Zuidoostgevel. Deze zijn in juli 2024 gereed.

- Er worden in de Noordoostgevel twee vleermuiskasten van het type Grote Tichelaar in de gevel ingebouwd (zie Bijlage 2.2). Deze zijn gereed in juli 2024.
- Er worden in de Zuidwestgevel twee vleermuiskasten van het type Grote Tichelaar in de gevel ingebouwd (zie Bijlage 2.3). Deze zijn uiterlijk gereed in september 2024.
- Er worden in de Noordwestgevel op twee locaties (zie Bijlage 2.4) twee vleermuiskasten van het type Grote Tichelaar geschakeld tegen elkaar in de gevel ingebouwd. In totaal dus vier kasten in de Noordwestgevel. Deze zijn eind september 2024 gereed.

Ook worden in de nieuwe gevel voor de uitbreiding van het NBC én de nieuw te realiseren voertuigenberging op het terrein op meerdere plaatsen spleten van minimaal 1,5 tot 2,0 cm tussen de nieuwe houten gevelbekleding gecreëerd. Deze zijn in juli 2024 gereed.

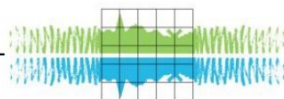
Figuur 2.

Vleermuiskast Grote Tichelaar (Faunus Nature Creations, z.d.)

Bij het plaatsen van de alternatieve verblijfplaatsen, moet rekening gehouden worden met de volgende eisen:

- Er moet een vrije invliegroute aanwezig zijn.
- De nieuwe vleermuiskasten worden geplaatst zoals aangeven in Bijlage 2.
- De vleermuiskasten worden op minimaal 3 meter hoogte opgehangen. Op de ingang van de vleermuizenkast mag geen kunstlicht schijnen tijdens de schemering of nacht.
- Voordat de gevel wordt dichtgemaakt, wordt een foto van de geplaatste vleermuiskast gemaakt ter bewijslast.

5.4 Ecologische begeleiding

Het gehele project wordt begeleid door een ecooloog, welke het eerste aanspreekpunt is bij ecologische calamiteiten gedurende het bouwproces.

De ecooloog zal aanwezig zijn bij de start van het verwijderen van de houten gevelbekleding van alle gevels. Om er zeker van te zijn dat er tijdens de werkzaamheden geen vleermuizen in de gevel aanwezig zijn, voert de ecooloog voorafgaand aan het verwijderen van de houten gevelbekleding een korte vleermuiscontrole uit aan de betreffende gevel. Dit wordt gedaan, zoals eerder vermeld, door eerst op een aantal plaatsen in de gevel een aantal planken te verwijderen zodat de gevel deels open ligt. Vervolgens wordt er gedurende twee nachten geen werkzaamheden uitgevoerd aan de gevel, zodat de vleermuizen de kans krijgen om te verhuizen.

In het geval van ecologische calamiteiten, bijvoorbeeld het onverhoopt aantreffen van (sporen van) vleermuizen of diens verblijfplaatsen, worden de werkzaamheden direct neergelegd en wordt de ecooloog gealarmeerd. Vervolgens worden passende maatregelen genomen, dit kan inhouden dat de werkzaamheden worden stilgelegd of uitgesteld.

5.5. Conclusie

Geconcludeerd worden de volgende maatregelen genomen om de effecten van de werkzaamheden tot een minimum te beperken:

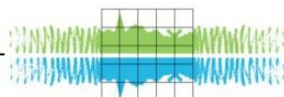
- De vier gevels worden gefaseerd in de tijd uitgevoerd zodat de aanwezige vleermuizen tussentijds kunnen verhuizen (zie 5.1 en Tabel 3).
 1. Zuidoostgevel, momenteel, binnen de lopende ontheffing;
 2. Noordoostgevel, zodra de materialen binnen zijn, geen vergunning benodigd;
 3. Zuidwestgevel, zodra de omgevingsvergunning is vergeven, in juni/juli 2024;
 4. Noordwestgevel, in augustus/september 2024.
- Het verwijderen van de houten gevelbekleding van alle gevels zal gebeuren onder begeleiding van een ecooloog. Deze ecooloog is gedurende het gehele project het eerste aanspreekpunt bij ecologische calamiteiten.
- Na de werkzaamheden is de spouw weer beschikbaar voor de vleermuizen. Er worden openingen van 1,5 tot 2,0 cm gerealiseerd, minimaal vijf en maximaal tien per gevel, zodat de vleermuizen toegang hebben tot de spouwruiimte.
- Er worden in totaal 12 inbouwkasten van type Grote Tichelaar ingebouwd in verschillende gevelzijden (zie 5.3). De verdeling van de kasten over de gevels is weergegeven in Bijlage 2.

Tabel 3.
Overzicht werkbare periode per gevel

Maand	Mei				Jun				Jul				Aug				Sept				Okt		
Weeknr.	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
Zuidoostgevel	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran
Noordoostgevel (Water)	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood
Zuidwestgevel* (Entree)	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Oran	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood
Noordwestgevel* (Oostvaardersdijk)	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood	Rood

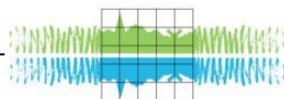
Noot. Groen: de werkbare periode per gevel, Rood: er kan niet gewerkt worden aan de gevel, Oranje: niet mogelijk door beschikbaarheid van materialen of bouwvak.

*enkel mogelijk na verkrijgen Omgevingsvergunning.

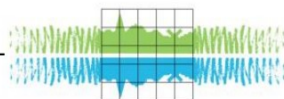
Bronnenlijst

- Bij12. (2017, juli). *Kennisdocument Ruige dwergvleermuis, versie 1.0*.
- Bij12. (2024, april). *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis Pipistrellus pipistrellus, Versie 2.0*.
- Faunus Nature Creations. (z.d.). *Vleermuiskast Grote Tichelaar* [FIGUUR]. Geraadpleegd op 5 april 2024, van [Vleermuiskast Grote Tichelaar – Faunus Nature Creations](#)
- █ (2011). *Verspreidingsatlas van de zoogdieren van Flevoland* (Rapport). Zoogdieratlas.nl Flevoland
- Planet Lab Architecture. (2009). *Situatieschets Natuurbelevingscentrum de Oostvaarders* [FIGUUR]. Geraadpleegd op 2 april 2024, van <https://www.planetlabarchitecture.com/pla/site/project/item/605/Natuur-Educatiecentrum-De-Oostvaarders/nl>
- █ (2021). *Vleermuis- en ringslangonderzoek natuurbelevingscentrum de Oostvaarders* (Rapport LBF-2021-055). Landschapsbeheer Flevoland.
- █ (2020, 1 oktober). *Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 volgens Nederlandse en IUCN-criteria (2019.026)*. Zoogdierverseniging.
- Zoogdierverseniging. (2018-a). *Gewone dwergvleermuis*. Geraadpleegd op 8 april 2024, van <https://www.zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten/gewone-dwergvleermuis>
- Zoogdierverseniging. (2018-b). *Ruige dwergvleermuis*. Geraadpleegd op 8 april 2024, van [Ruige dwergvleermuis | De Zoogdierverseniging](#)

Bijlage

Bijlage 1. Overzichtskaart

Bijlage 2. Mitigerende maatregelen per gevel

Aangepaste versie van Planet Lab Architecture (2009).

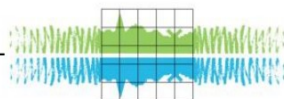
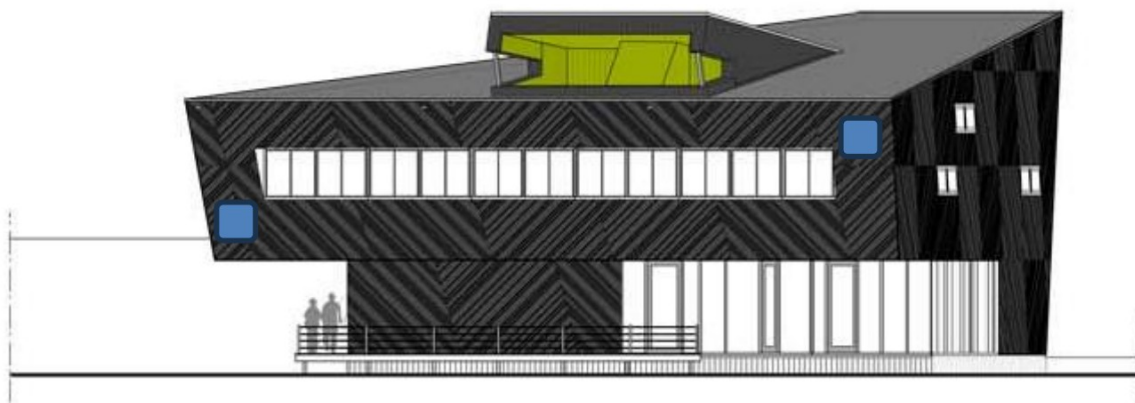
Legenda:

 Vleermuiskast type Grote Tichelaar

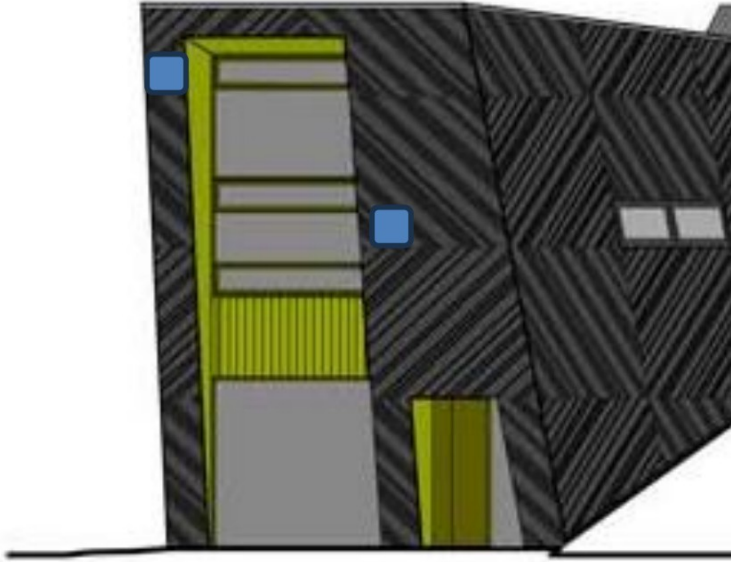
2.1 Zuidoostgevel

2.2 Noordoostgevel

2.3 Zuidwestgevel

2.4 Noordwestgevel

